

C. S. Hansen: I Anledning af de Bestemmelser, som indeholdes i § 5, skal jeg først tillade mig at yttre mig med Hensyn til den Deel af Krigsskatten, som efter denne Paragraph skulde paalægges Geistligheden. Jeg har været noget i Tvivl, om jeg skulde stemme for Majoritetens eller for Minoritetens Botum i denne Henseende; imidlertid er jeg — fornemmelig ved det Foredrag, som den ærede Ordfører igaar holdt i Sagen — bleven fast besluttet paa at stemme for Majoritetens Bestemmelse, hvorefter Geistligheden af sit Hartkorn skal svare det Samme som de øvrige Hartkornbesiddere. Det vægtigste Argument for mig til at tage en Beslutning var det, som den ærede Ordfører udhævede, at der kun paa hele Geistligheden vilde falde en Afgift af 8000 Rbd. mindre, dersom man stemmer for Minoritetens Botum; denne Sum er efter mit Skjøn saa ubetydelig, at man ikke bør udsætte Geistligheden for den Misnøie, som efter min fulde Overbeviisning og det Kendskab, jeg har til Forholdene, vilde opstaae, naar Geistligheden blev sat i en mindre Skat end det øvrige Hartkorn. Bondens Tanker i den Henseende kender jeg temmelig nøie; han vilde til Exempel yttre: det er dog besynderligt, at Præsten, der har en Gaard, som i Almindelighed er bedre end min, uden at svare Noget deraf, og som foruden Gaarden har Dffer og Accidenter og Tiende, nu af sit Hartkorn ikke skal svare Saa meget i Krigsskat som jeg; han kan ikke godt, naar Hartkornet ikke bliver ligelig beskattet, sætte sig ind i, at der da skeer Rejsfærdighed og Billighed. Derfor maa jeg, som jeg her har yttret, stemme for Majoritetens Bestemmelser i den Henseende. Hvad den anden Passus af Paragraphen angaaer, da maa jeg tiltræde Minoritetens Mening. Det er vitterligt nok, at Arbejdsclassen i de sidste Aar har haft en overordentlig stor Fortjeneste; mangt et Tjenestetyende er bedre istand til efter de nuværende Priser paa Landmandens Producter at betale Krigsskat, end mangan en Bonde. Lønnen er bleven saaledes opfruet, at en Halvkarl paa en 16, 17 Aar nu fordrer 30 Rbd. om Halvaaret i Løn, og den løber saaledes efter deres Alder og Kræfter op til 50 Rbd. halvaarlig foruden Kost og Alting frit i Hu-

set. Jeg finder saaledes, at Billighed taler for, at denne Klasse bidrager den liden Skjærv, som her er foreslaaet, til Krigsskattens Formerelse og til Lettelse for de Andre, som skulde yde Krigsskatten. Med Hensyn til det Forhold, som er opstillet i den nu os foreliggende Krigsskattelov, forsaavidt angaaer Ciere og Fæstere, da kan jeg hverken tiltræde det Forslag, som i Lovudkastet er foreslaaet, eller det, som er proponeret, hvorefter Cieren skulde betale $\frac{2}{3}$ og Fæstere $\frac{2}{3}$, men jeg holder mig ganske til, som Forholdene vare isjor, at Cieren skal betale $\frac{2}{3}$ og Fæstere $\frac{1}{3}$. Den betydelige Valen i Priserne og de forøgede Udgifter i Driftsomkostninger oc., som Krigen har medført for Fæstebonden, troer jeg med Føie kan anføres for den Mening, jeg her har yttret, at Fæstebonden kun bør yde $\frac{1}{3}$; Cieren faaer sin Indtægt ligesaa ubeskaaren, som han har faaet den de foregaaende Aaringer, han tager ikke Deel i de høiere Driftsomkostninger, som have været forbundne med at drive Avlinger i de besværlige Aar, som vi nu have haft under Krigen. Videre skal jeg ikke for Dieblisset tillade mig at yttre med Hensyn til den Paragraph, som foreligger til Discussion.

Minister **Clausen:** Det er ogsaa det Punkt om Geistlighedens Beskatning, hvortil jeg skal tillade mig at gjøre nogle faa Bemærkninger. Efter den Gang, som Forhandlingerne have taget, er der, som mig synes, Grund til at antage, at Stemmerne vel i Særdeleshed vilde dele sig imellem den Beskatningsform, som i Udcastet er foreslaaet, og den Modification af Udcastet, som er bragt i Forslag af Udvalget. Udvalget er gaaet ind paa Lovudkastets Tanke, forsaavidt som det stiller Geistligheden, hvad Tienden og de øvrige Indtægter angaaer, sammen med de øvrige Embedsmænd, som have Lønninger, der kunne bestemt angives; men derfra undtages det Præstegaardene tillagte Hartkorn. Men hvad der under Forhandlingerne er blevet anført for denne Undtagelse, tilstaaer jeg ikke har paa nogen Maade kunnet være overbeviisende for mig. Thi det kan ikke være tilstrækkeligt at udhæve den Betragtning og blive staaende ved den, at det er en ganske særegen Lønningsmaade, som i denne Henseende adffiller Geist-